

ÖĞRETİMİN DEĞERLENDİRİLMESİNDE ÇOKLU ORTAM KULLANIMINA ELEŞTİREL BİR BAKIŞ AÇISI

Yard.Doç.Dr. Işıl Kabakçı*, Arş.Gör. Mehmet Fırat, Arş.Gör. Serkan İzmirli,
Arş.Gör. Elif Buğra Kuzu

* Anadolu Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri
Eğitimi Bölümü, E-mail: isilk@anadolu.edu.tr

Özet

Bilgisayarların farklı enformasyon biçimlerini içerme potansiyellerinin artmasına bağlı olarak bilgisayar ortamını da içine alan metin, ses, video ve animasyon gibi farklı ortamların aynı anda işe koşulmasını ifade eden çoklu ortamlar geliştirilmiştir. Bilgileri farklı biçimlerde sunma fırsatı sağladıkları için bu ortamlar kısa bir süre içinde öğretimin değerlendirilmesi de dâhil eğitim ve öğretimin hemen her aşamasında kullanılmaktadır. Bu çalışmanın amacı öğretim sürecinde değerlendirme amaçlı çoklu ortam kullanımının ölçme araçlarının gelişim süreci içinde çoklu ortam kullanımıyla sağlanan katkıların araştırma ve uygulama örnekleri desteğiyle ortaya konmasıdır.

Anahtar Kelimeler: Çoklu ortamlar, öğretimin değerlendirilmesi, ölçme araçları, öğrenci başarısı.

KURAMSAL ÇERÇEVE

Bilgisayarların farklı enformasyon biçimlerini içerme potansiyelleri bilgi ve iletişim teknolojilerindeki gelişmelere paralel olarak aşamalı bir biçimde artmıştır. Önceleri doğrusal olmayan metinlere dayanan hiper metinler, metin ile birlikte diyagram, animasyon, ses ve videoların kullanılmasıyla hiper ortamlara dönüşmüştür. Bu dönüşüme bağlı olarak, bilgisayar ortamını da içine alan metin, ses, video ve animasyon gibi farklı ortamların aynı anda işe koşulmasını ifade eden çoklu ortamlar geliştirilmiştir.

Alan yazındaki araştırmalar çoklu ortamların kolay bir Őekilde farklı öğrenme performanslarına hitap ettiği için insanların daha kolay öğrenmesine yardımcı olabileceğini ortaya çıkarmışlardır (Shank, 2005). Farklı ortam tiplerini bir arada sunma özelliğine sahip çoklu ortamlar bilgileri farklı biçimlerde ve bu biçimlerin etkili bileşimleri Őeklinde sunma fırsatı sağladıkları için kısa bir süre içinde eğitim ve öğretimin hemen her aşamasında kullanılmaya başlanmıştır.

Çoklu ortamların ğretim süreçlerinde kullanım alanlarından biri de öğretimin değerlendirilmesi aşamasıdır. Öğretimin değerlendirilmesi, öğrenme sürecine etki eden tüm faktörler dikkate alınarak ğrenci öğrenmelerinin bir sonraki adımı belirmek, öğretme yöntemleriyle ilgili karar vermek ve öğrencilerin başarı seviyelerini belirlemek için çoğunlukla öğretmenler ve profesyoneller tarafından yürütülen sistemli bir bilgi toplama ve karar verme sürecidir (EADSNE, 2007).

Öğretimin değerlendirilmesi sürecinde en önemli amaçlardan biri öğrencilerin potansiyel başarılarını objektif bir biçimde ortaya koymaktır. Bunun için de öğretimin değerlendirilmesinde öğrencilerin anlamalarını kolaylaştıran çoklu ortam bileşenlerinin kullanılması önem taşımaktadır. Öğrenci başarılarını değerlendirmek amaçıyla çoklu ortamlardan yararlanılması ğrenci öğrenmesinin ve motivasyonunun artırılması (Beacham, 2005), ğrenci algılamasının artırılması ve buna bağlı olarak sınav sresinin azalması gibi çeşitli katkılar sağlamaktadır.

Çalışmanın Eğitsel ve Bilimsel nemi

Öğretimin değerlendirme aşamasında çoklu ortamların kullanımından beklenen etki ve verimin sağlanması, lme araçlarının geliştirilmesi ve uygulanmasında çoklu ortam ilkelerinden, alanyazındaki araştırma ve uygulama örneklerinden yararlanılmasını gerektirmektedir. Buna bağlı olarak, değerlendirme amaçlı çoklu ortam kullanımına yönelik betimsel ve uygulamalı araştırmaların yapılması, çoklu ortamların değerlendirme sürecinde kullanımına ilişkin uygulamaya dönük önemli katkılar sağlayacaktır.

ARAŞTIRMANIN AMACI

Bu çalışmanın amacı öğretim sürecinde değerlendirme amaçlı çoklu ortam kullanımının ölçme araçlarının gelişim süreci içinde çoklu ortam kullanımıyla sağlanan katkıların araştırma ve uygulama örnekleri desteğiyle ortaya konmasıdır.

SONUÇ VE ÖNERİLER

Araştırmada belirtilen amaç doğrultusunda çoklu ortam kullanımıyla ilgili araştırma ve uygulamalar kronolojik bir yapı içerisinde incelenerek, çoklu ortam ilkelerine dayalı olarak uygulamaya yönelik somut öneriler geliştirilmeye çalışılacaktır.

Kaynakça

Beacham, N., (2005, August). *Media combinations and Computer-Assisted Assessment. An Initial Study of Computer-Based Media Effects on Learners who have Dyslexia and Dyscalculia During Computer Assisted Assessment Tests.* The Assessmedia Project(Final Report), Loughborough.

Shank, P. (2005). *The value of multimedia for learning.* Adobe Motion Design Center.

<http://www.adobe.com/designcenter/thinktank/valuemedia/index.html>

adresinden 19.12.2008 tarihinde erişilmiştir.

European Agency for Development in Special Needs Education (EADSNE), (2007). *Assessment in inclusive settings.* <http://www.european-agency.org/> adresinden 24.11.2008 tarihinde erişilmiştir.